

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

FN
forbundet
Danish United Nations Association

jm@jm.dk og momo@jm.dk
Ref. sagsnummer 2024-07608.

Vedr. høring over betænkning nr. 1583/2024
om visse internationale forbrydelser

20. august 2024

FN-forbundet takker for muligheden for at kommentere betænkning 1583 "Betænkning om visse internationale forbrydelser" og for udvalgets meget grundige arbejde. Det er overordentligt vigtigt for den internationale retsorden, at stater lovgivningsmæssigt er ajour med gældende globale standarder, ikke mindst hvad angår forbrydelse og straf.

FN-forbundet noterer sig, at regeringens ønske om en betænkning på dette område var begrundet i Ruslands invasion i Ukraine, og muligheder for at straffe forbrydelser begået i denne sammenhæng. Med andre konflikter, som også har udviklet sig voldsomt siden arbejdets igangsættelse, er behovet for at opdatere dansk lovgivning om forbrydelse og straf til de aktuelle internationale standarder blevet yderligere aktualiseret.

FN-forbundet finder det positivt, at forbrydelser, som er defineret internationalt, samles i bestemmelser i den danske straffelov, og at særlove på dette felt udgår.

Hvad angår indarbejdelse af torturkonventionens definition er FN-forbundet tilfredse med, at der nu tages initiativ til dette – FN-forbundet har længe advokeret for inkorporering af denne og andre menneskerettighedskonventioner. Dette er blandt andet sket i regi af fælles NGO-rapporter i forbindelse med UPR-processen.

Med hensyn til Rom-statutten og den aktuelle liste over forbrydelser nævnt heri, er FN-forbundet tilfreds med at betænkningen lægger op til dels en ratifikation af alle tilføjelser, dels at den fulde liste vil blive indeholdt i forslag til nye bestemmelser i Straffeloven, herunder aggressionsforbrydelsen.

Det noteres også positivt, at præcedens fra afsagte domme, som i nogle tilfælde betyder en udvidende fortolkning af strafbare handlinger, vil blive lagt til grund for forslaget om ændringer i Straffeloven.

Det skal understreges, at regeringen fremadrettet bør være opmærksom på, at der jævnligt kan opstå behov for nye lovændringer for at være i overensstemmelse med det gældende retsgrundlag i Romstatutten. FN-forbundet anbefaler regeringen at få etableret en fast procedure for at håndtere tilføjelser/ændringer i den internationale kontekst.

FN-forbundet har også bemærket at Danmark, sammenlignet med f.eks. de øvrige nordiske lande og Tyskland, har været meget tøvende med at tage lovgivningsmæssige initiativer, som bringer de internationale definitioner af forbrydelser ind i straffelovgivningen. FN-forbundet ser frem til, at regeringen med afsæt i betænkningen nu får rettet op på dette "efterslæb".

FN-forbundet anbefaler derfor regeringen at følge anbefalingerne i betænkningen samt, som indikeret i høringsbrevet, tage snarlige initiativer til ratifikation af manglende elementer samt fremsættelse af lovforslag.

FN-forbundet finder generelt betænkningen meget udtømmende, men har følgende konkrete bemærkninger til udkastet til betænkning:

1. På side 74 (om tvangsforsvindinger), 3. afsnit, sidste linje, hedder det: "Gerningspersonen skal i alle tilfælde yderligere have haft til hensigt at fjerne denne eller disse personer fra lovens beskyttelse i et længere tidsrum". Det foreslås at der tilføjes: "eller permanent.", idet forbrydelsen bestemt også omfatter forsvindinger "for altid". Denne formulering fremgår ligeledes af Tvangsforsvindingskonventionens art. 2 og udtrykker den ultimative form for tvungne forsvindinger.
2. På side 152 nederste afsnit er formuleringen, at "Der er ikke en bestemmelse i statutten om slaveri". FN-forbundet vil finde det mere korrekte at skrive, at der ikke findes en **eksplicit artikel** om slaveri, da slaveri er nævnt under flere forbrydelser, hvilket også er anført i betænkningen.
3. Vedrørende afsnittet om folkedrabsforbrydelser side 171ff finder FN-forbundet, at det med fordel kunne nævnes, at det med sådanne forbrydelser primært skal være hensigten **at nægte gruppen retten til at eksistere som gruppe** (i et område), og så anvende de nævnte virkemidler. Formuleringerne i Akayesu-dommen fra Rwanda-domstolen anbefales inddraget i den endelige betænkning.
4. FN-forbundet finder, at der med fordel kunne redegøres mere samlet for, hvad der er strafbar behandling af krigsfanger, herunder hvordan krigsfanger defineres, når der eksempelvis er tale om ikke-statslige aktører som militser, paramilitære grupper og lignende.

FN-forbundet ser frem til at følge den påtænkte proces hen imod at Danmark får bragt sin straffelov på linje med de gældende internationale standarder.

Med venlig hilsen

FN-forbundet

v. Torleif Jonasson, generalsekretær